

“MAGATZEM DE FUTUR”

CAIXA RURAL TORRENT. VALÈNCIA 2007

CENTRE CULTURAL LA MARINETA. AYUNT. MOLLET DEL VALLÈS. BARCELONA 2009.

Martí Rom. Magatzem de futur. Josep Fèlix Bentz (Historiador i crític d'art. Director de l'Europa Museum Schengen)

L'escultor Martí Rom ens presenta avui una exposició inèdita i excepcional on es mostren diferents i interessants projectes de monuments públics per a diferents espais i localitzacions de la geografia internacional a partir d'una proposta conceptual sorgida de l'intel·lecte del mateix artista. Martí Rom te ja una extensa i concentrada trajectòria escultòrica que ha passat per diferents moments i situacions. En el temps actual, som testimonis actius d'una societat que es troba en un punt de inflexió entorn als valors ètics, socials i també estètics, on es cada cop més necessari la reinterpretació i estimulació que els artistes intel·lectuals han de fer per poder aconseguir un nou camí més equilibrat i natural.

I Martí Rom pertany a un d'aquests artistes inquiets, vibrants, que els hi bull la sang. Treballador incansable, tenaç, constant, inconformista i creatiu. Les seves obres troben la seva finalitat en la concepció plasmada a través d'un procés raonat, fonamentat en diferents objectes i materials trobats i/o reciclats on la reutilització i la reinterpretació d'aquests elements es conformen com la base i el substrat del seu procés creatiu aportant una nova simbologia i significat.

Però anem a centrar-nos a continuació en els diferents projectes que Martí Rom ens presenta en *Magatzem de Futur*. En primer lloc, destacar que hi ha dos grups o tipus de dissenys diferenciats que conformen el projecte global:

Per una banda els projectes de monuments amb una situació concreta espacial com *The woman of the lake*, Chicago, USA., *Frankfurt Hahn*, Frankfurt Hahn, Alemanya, *A la Pintura*, Fundació Joan Miró de Barcelona, *La porta de l'Art*, Mallorca, Museu de Palma de Mallorca, *La porta d'aigua*, Lisboa, Portugal, *Scala Dei*, Tarragona, *Memòria Activa*, Caldes de Montbui, *Paradís*, Mont-roig, Tarragona, *Monument*, Rambla de Mollet del Vallès, *La dama del Clot*, Parc del Clot, Barcelona, *Alliberament*, Amadora, Portugal, i *Mirant al futur*, Ametlla de Mar, Tarragona.

Per una altra banda, Martí Rom ens presenta també uns dissenys de monuments sense tenir una ubicació d'espai concret. En aquest cas trobem obres com *Punt d'unió*, *Espai en comú*, *Camins entrecreuats*, *Tota una vida* i finalment *Verticalitat*.

Començant pels primers, val dir, per exemple, que *The woman of the lake*, es un projecte com si fos sorgit de l'antiga mitologia grega, per donar un nou aire al cèlebre i conegut *Skyline* de la ciutat americana de Chicago. Com si fos una sirena que emana del llac, Martí Rom idea una dona a “modus” de musa que emergeix de del aigua del llac Michigan oferint-nos una inèdita panoràmica amb un toc de llum i color per davant dels gegantins gratacels que conformen l'anomenat downtown de la ciutat americana.

També un projecte singular i ple de color és el presentat per a l'aeroport alemany de Frankfurt Hahn i que es titula amb el mateix nom: *Frankfurt Hahn*. Hahn vol dir gall. Com el mateix nom ho expressa, Martí Rom rea amb una superposició de plans i colors la efígie i silueta d'un gall que dona la benvinguda a totes les persones que dia rere dia passen per aquesta instal·lació aeronàutica, o si es vol veure en el sentit invers, es l'element que s'acomiada dels viatgers quan abandonen la localitat

des del citat aeroport. Curiós val a dir, és el joc de formes i siluetes amb les que l'autor estructura la composició fusionant els dos elements imprescindibles, el gall i l'avió. En el resultat final trobem la fusió dels dos elements, el gall com a iconografia referencial i global de l'obra, així com també l'avió com a part singular de la composició i que es conforma com a fragment del citat gall.

Un altre projecte molt interessant i molt lligat amb el tema artístic es l'homenatge que Martí Rom realitza en el projecte que dur el títol *A la pintura*. Pensat per situar-se a l'entorn de la Fundació Joan Miró de Barcelona, presenta una obra escultòrica de grans dimensions a modus de pintura, simbolitzant unes pinzellades que recorden l'estil i els colors del insigne Joan Miró, emmarcades en un espai buit i transparent, a través del qual i segons la seva situació, produirà la metamorfosis del fons de l'obra. En aquest cas, Martí Rom tria per formar part d'aquest fons excepcional edifici realitzat per l'arquitecte Josep Lluís Sert i López, amic personal del mateix Joan Miró, que va concebre el museu com un espai obert, amb grans terrasses i patis interiors que permetessin una correcta circulació dels visitants. D'aquesta mateixa manera i en memòria tant de Joan Miró com de Josep Lluís Sert, Martí Rom concep aquest projecte d'homenatge, obert i transparent.

També és interessant el projecte/instal·lació *La porta de l'Art*, concebut per a la façana posterior del Museu de Palma de Mallorca, que correspon a l'antiga muralla que dona a la part del port. Una escalinata impracticable, -doncs l'alçada i la forma establerta son més pròpies per l'escalada que no pas per ser utilitzada com a escala per a vianants-, i una porta cega al final d'aquesta, fan possible un diàleg metafòric entre la porta reial contraposada amb la porta imaginària, que ens dona o ens priva de l'accés al museu, espai on segons els arquetips tradicionals hi trobarem les obres d'art dels grans mestres que allà son dipositades i ben custodiades.

Vull destacar també *La Porta de l'Aigua*, un projecte que es fonamenta en un dels elements naturals per excel·lència: l'aigua. Una gran estructura amb fora de lletra M, inicial de la paraula Museu, la qual sustenta i encaixa perfectament amb una A invertida, inicial de l'Aigua, amb el que al fusionar-les es conforma la simbiosi del Museu de l'Aigua. Martí Rom pensa aquesta obra per a ser col·locada en la vorera del riu de la ciutat portuguesa de Lisboa, espai on els vianants poden passejar i circular per la part inferior del monument, tenint la sensació d'estar immersos en un salt d'aigua que brolla per l'estructura i que cau en el mateix riu.

Scala Dei també és un estudi de monument escultòric amb una forta càrrega espiritual i ideològica. Una escala que no arriba a tocar el terra i que ens condueix cap l'infinit, cap al paradís, cap el cel. De la mateixa manera i el mateix codi s'utilitza en el disseny de Paradís, obra pensada per a representar a la població de Mont-roig, Tarragona, a la que l'artista hi està vinculat de ben petit per motius familiars. Una gran pedra vermella que simbolitza aquesta població tarragonina és al mig d'una escalinata, on l'espectador pot fer la lectura de que Mont-roig es situa a mig camí del cel i la terra, fins i tot més a prop del cel i, en una segona interpretació, on el públic pot optar per fer la lectura de que Mont-roig és el paradís celestial.

Martí Rom es revela també com a artista preocupat per l'estètica, contra plantejaments i realitats del nostre entorn mal resolts o simplement ignorats des del punt de vista plàstic. D'aquesta manera s'interessarà i treballarà en un interessant estudi com és la reconversió titulada *Mirant el futur*, (Ametlla de Mar, Tarragona, on es planteja la metamorfosis o transformació d'un antic i perquè no dir-ho, lleig dipòsit d'aigua que rep una constant pluja de visites dels viatgers que tant a peu, com en cotxe o fins i tot passant amb el tren suporten dia rere dia. En aquest cas, Martí Rom, fent un lloable exercici de transformació visual, que no pas estructural, ofereix la possibilitat de metamorfosis on es passa del gris del ciment material a una explosió de colors i sensacions degudament ordenats amb un acurat detall per conformar una figuració cubista d'un personatge. Amb aquest esperit dissenya *Mirant el futur*, com un cant a l'esperança i a la renovació sense renunciar al passat, per difícils i ardu que aquest sigui.

Finalment no vull passar per alt la inquietud i la preocupació que l'artista mostra envers la memòria històrica, una crida molt vigent en els últims anys degut a l'evident i tangible oblit que la nostra societat mostra pels fets passats i alguns no tan llunyans en el temps. Així sorgeix la idea de *Memòria activa*, projecte plantejat per la ciutat de Caldes de Montbui però fàcilment aplicable a qualsevol localitat del planeta. Martí Rom planteja el projecte amb la col·locació en cadena i un a sobre de l'altre, de containers d'obres públiques a "modus" de caixes tancades. L'espai interior resultant serviria per omplir-se amb objectes actuals i personals dels mateixos habitants de la població. Aquests elements personals quedarien barrats en el temps fins a una xifra determinada d'anys, podrien ser 100, 200, 500??. El dia que es tornés a obrir i/o a descobrir, imaginem el que pot arribar a suposar!!! Aquest és el codi que al meu entendre dona nom i sentit a tota la sèrie de projectes ideats per Martí Rom, doncs *Memòria activa* és també *Magatzem de futur*, en una fusió espai/temps, on passat, present i futur es fusionen a través d'un espai creat amb una finalitat artística, estètica i també, intel·lectual.

Per acabar apuntar que en tot aquest repertori iconogràfic i conceptual que Martí Rom ens brinda en aquests dissenys de projectes que forgen *Magatzem de Futur*, cal destacar la força que contreu l'objecte en sí com a font de l'experiència sensorial i per tant, com a objecte artístic, capaç d'incitar i estimular la nostra capacitat imaginativa. Escultures i elements en les que es fa evident l'habilitat de confrontar dos mons, el genuí i el quimèric, el singular envers el general. Aquesta dualitat es la que Martí Rom utilitza per provocar en l'espectador quelcom que va més enllà de la simple contemplació dels aspectes formals i matèrics de les obres, provocant així la reflexió conceptual i estètica dels valors ideològics més essencials i fonamentals.